

Temat nr 1. Zapoznanie z treścią baśni H. Ch. Andersena pt. „Stokrotka”.

Zad. 1 Przeczytajcie z uwagą baśń o stokrotce, a później odpowiedzcie na pytania.

Odpowiedzi zapiszcie w zeszycie.

STOKROTKA

Przy wiejskiej drodze rosła sobie wśród trawy stokrotka. Była bardzo szczęśliwa. Cieszyła się z ciepłych promieni słońca, z muśnięć wiatru i śpiewu skowronka. Wyglądała ślicznie ze swym złotym środkiem i śnieżnymi płatkami. Tuż za sztachetami, w ogrodzie, rozkwitły piękne i dumne kwiaty: piwonie, róże, tulipany. W ogóle nie zwracały uwagi na niepozorną stokrotkę. Ona je podziwiała, ale im nie zazdrościła.

Z góry dostrzegł ją skowronek i sfrunął w trawę, do skromnego kwiatuszka. Stokrotka bardzo się ucieszyła. A ptaszek tańczył wokół niej i śpiewał. W końcu pocałował ją i odleciał. Stokrotce aż dech zaparło ze szczęścia. Czuła się wyróżniona spośród wszystkich kwiatów. Kwiaty nie podzielały jej radości, wręcz przeciwnie, okazywały swoje niezadowolenie, a stokrotce było przykro.

Po chwili do ogrodu weszła dziewczynka z ostrym nożem w dłoni i ścięła tulipany. Mały kwiatek znów poczuł się szczęśliwy, że nie zwraca na siebie niczyjej uwagi. Miał nadzieję, iż uniknie losu tulipanów. Ale następny ranek przyniósł bolesne wydarzenie. Skowronek został schwytany i uwięziony w klatce. Jego śpiew brzmiał smutno. Tęsknił za utraconą wolnością. Stokrotka chciała mu pomóc, lecz była bezradna. Przestało ją cieszyć słońce, wiatr i zielona trawa. Myślała tylko o biednym, uwięzionym ptaszku.

Wtedy na drogę wyszli dwaj chłopcy. Ostrym nożem wycięli kawałek murawy ze stokrotką. Na szczęście nie wyrwali jej, lecz razem z trawą zanieśli do klatki skowronka. Całe przedpołudnie ptaszek narzekał na niewolę, a stokrotka nie mogła go pocieszyć. Nie dano im wody. Skowronek i stokrotka konali z pragnienia. Ptak znalazł w sobie tyle siły, aby współczuć kwiatkowi. Stokrotka wędła. Wydzielała przejmujący, intensywny zapach. Wieczorem skowronek nie żył.

Chłopcy, którzy przyszli rano, popłakali się z żalu nad skowronkiem. Urządzili mu wspaniały pogrzeb. Kawałek murawy wraz ze stokrotką wyrzucili na drogę. O kwiatku nikt nie pomyślał.

Zad. 2 Kto jest głównym bohaterem baśni?

.....

Zad. 3 Jaki ptaszek sprawiał, że Stokrotka czuła się przy nim szczęśliwa?

.....

Zad. 4 Co się stało ze Skowronkiem i Stokrotką?

.....

Zad. 5 Jak zakończyła się baśń?

.....

Praca domowa

Z rzeczownikiem „stokrotka” ulóż zdanie pojedyncze rozwinięte .

.....

**Przeredaguj to zdanie na równoważnik zdania (brak orzeczenia, rzeczownik
odczasownikowy).**

Temat nr 2. Opowiadamy historię Stokrotki i Skowronka.

Czas zdarzeń: jak to w baśniach, nieokreślony; pora roku- wiosna/ lato.

Miejsce akcji: przypuszczalnie jest to wioska w Danii, ojczyźnie pisarza, lecz historia taka mogła wydarzyć się wszędzie.

Bohaterowie: Stokrotka, Skowronek, Kwiaty w ogrodzie, Chłopcy.

Wydarzenia: Skromne życie Stokrotki. Odwiedziny Skowronka. Skowronek w klatce wraz ze Stokrotką. Smutny los ptaka.

Ćw. 1 Na podstawie tekstu scharakteryzuj bohaterów baśni.

Stokrotka -

.....

Skowronek –

.....

Kwiaty w ogrodzie –

.....

Chłopcy -

Ćw. 2 Oceń postępowanie bohaterów baśni pt. "Stokrotka"

Stokrotka -

Skowronek –

Kwiaty w ogrodzie –

Chłopcy -

Ćw. 3 Uzupełnij tabelkę czasownikami, które informują o zachowaniu i odczuciach bohaterów.

Stokrotka	Skowronek

Ćw. 4 Stokrotka i Skowronek zostali obdarzeni cechami takimi, jakie mają

(kto?).....

Ćw. 5 Pamiętajcie, jak nazywa się taki środek stylistyczny?.....

Brawo! Macie świetną pamięć!

W baśni H. Ch. Andersena Stokrotce i Skowronkowi **zostały nadane cechy ludzkie**.

Potrafią mówić, a przede wszystkim przeżywają stany i uczucia właściwe ludziom.
Taki sposób przedstawienia roślin i zwierząt nazywamy **uosobieniem**.

Praca domowa

Czego nas uczy ta baśń? Wymień kilka rad życiowych.

Na przykład:

- Wcale nie trzeba być pięknym, żeby być szczęśliwym.
- Nie niszczyć bezmyślnie kwiatów, trawy, drzew.
- Nie bierz przykładu z zachowania chłopców.
- Jak Stokrotka ciesz się tym, co masz.
- Ktoś zapatrzony w siebie, we własną urodę, zrozumiał jak te kwiaty z ogrodu, nie może być szczęśliwy.

.....
.....

Dla zainteresowanych podaję link do opracowania baśni:

<https://opracowania.pl/opracowania/jezyk-polski/stokrotka-h-ch-andersen,oid,161,tresc>

Temat nr 3. Przygotowujemy się do sprawdzianu wiedzy ze świata baśni.

Kochani!

Proszę przejrzeć notatki lekcyjne, przypomnieć sobie treść poznanych baśni, uważnie czytać polecenia testu i udzielać odpowiedzi zgodnej z tematem. Wtedy na pewno nie zrobicie błędów. Trzymam za Was kciuki. Powodzenia!

***Dla ułatwienia podam Wam wiedzę o baśniach w pigułce:**

- Nieokreślony czas i miejsce -
- Stały początek, np.: „Dawno, dawno temu, za górami, za lasami”-

- Opowiada o siłach nadprzyrodzonych i cudownych postaciach – świat fantastyczny miesza się ze światem realistycznym +
- Oprócz praw fizyki – są w baśni prawa magii +
- Bohater swobodnie przekracza granice świata realnego i fantastycznego +
- Fabuła pozbawiona szczegółów -
- Walka dobra ze złem + -
- Bohaterowie reprezentują dobro albo zło + (-)
- Natura oswojona i żyjąca, zwierzęta, rośliny albo przedmioty mówią +
- Zawiera mądrości życiowe -
- Prosta narracja, tekst dość krótki -
- Przeważnie szczęśliwe zakończenie -

Stale motywy w baśni:

- walka dobra ze złem +
- zwycięstwo dobra -
- mędrzec/ wróżka (posiada ogromną moc i wiedzę) +
- wędrowka +
- kara i nagroda
- trzy życzenia
- wróżka
- magiczne przedmioty (lustro, wrzeciono, siedmiomilowe buty ...itd.) +
- zazwyczaj utwór niewielkich rozmiarów
- prezentuje uniwersalne wzorce i prawdy -

Powtarzalność elementów, wartości, np. bohaterowie, walcząc ze złem, muszą podejmować ryzyko i dokonywać trudnych wyborów.

Temat nr 4. "W świecie, gdzie dobro i miłość zwyciężają" - test ze znajomości baśni.

1. Które z podanych zdań nie jest początkiem baśni ?/ 1p./

- A/ Bardzo dawno temu.
- B/ Za górami, za lasami. ..
- C/ Działo się to latem 1765 roku.
- D/ Dawno, dawno temu, za wsią Kozia Wólka. ..

2. Połącz tytuły baśni z występującymi w nich przedmiotami. /4p./

A/ "Pani Zameć"	1. stare koryto.
B/ "Akademia Pana Kleksa"	2. drewniana lalka.
C/ "Bajka o rybaku i rybce"	3. piegi.
D/ "Pinokio"	4. wrzeciono.

3. Podkreśl zestaw, w którym nie występują postacie kontrastowe. /1p./

- A/. pracowita pasierbica- leniwa córka
- B/. opiekuńcza matka- zła macocha
- C/.dobra wróżka – zła czarownica
- D/. kot w siedmiomilowych butach - księżniczka na ziarnku grochu

4. W podanym tekście podkreśl tylko wydarzenia nieprawdopodobne. /2p./

"Bracia idą przez puszcę i nagle zatrzymują się, bo drogę zagraża im góra. Waligóra podpira ją plecami i przewraca górę z trzaskiem. Poszli dalej. Idą prosto, aż dąb wielki stoi na środku drogi, zatrzymując ich w przodzie. Wyrwidąb więc naprzód idzie, obejmuje go rękoma, wyrzywa z całymi korzeniami i rzuca na bliską rzekę. "

5. W baśniach występują uosobienia. Podkreśl zdanie, w którym nie zachodzi to zjawisko./1 p./

- A/ Ptaszek pocałował stokrotkę.
- B/ Piwonie robiły stokrotce wymówki.
- C/ Stokrotka była zawstydzona, ale uradowana.
- D/ Skowronek sfrunął w trawę.

6. W baśniach są opisane wydarzenia:/1p./

- a) tylko fantastyczne;
- b) fantastyczne i prawdopodobne;
- c) tylko prawdopodobne;

7. Czas i miejsce wydarzeń w baśniach:/1p./

- a). są dokładnie określone;
- b) jest podana tylko data;
- c). są nieokreślone;

8. W baśniach zło jest:/1p./

- a) nagrodzone;
- b) pochwalone;
- c) ukarane;

9. W baśniach przedmiotom, zjawiskom przyrody, zwierzętom nadaje się cechy ludzkie. Taki środek poetycki nazywa się: 1p./

- a) uosobieniem;
- b) kontrastem;
- c) epitetem;

10. Bohaterowie często w baśniach występują w parach. Taki środek poetycki nazywa się: /1p./

- a) kontrastem;
- b) uosobieniem;
- c) porównaniem;

11. Czy utwór „Słowik” to: /1p./

- a) list ;
- b) opowiadanie;
- c) baśń;

12. Czym Pani Zameć obdarowała pasierbicę?/1p./

- a/.brylantami i diamentami;
- b/.złotem;
- c/.smołą i pierzem;

13. W jaki sposób pasierbica znalazła się w magicznej krainie?/1p./

- a) przeniosła się tam w śnie;
- b) wskoczyła do studni;
- c) wrzuciła ją tam macocha;

14. Co pasierbica musiała zrobić, aby otrzymać dar?/1p./

- a/. śpiewać piosenki;
- b/. starannie ścielić łóżko;
- c/. chodzić po wodę do studni;

15. Czym obdarowała Pani Zameć brzydką i leniwą dziewczynę?/1p./

- a/. smołą;
- b/. złotem;
- c/. srebrem;

16. Przy jakiej ulicy mieściła się „Akademia pana Kleksa”?/1p./

- a/. Bajkowej;
- b/. Czekoladowej;
- c/. Marcepanowej;

17. „Brzydkie kaczątko” to baśń o: /1p/

- a) sile miłości,
- b) zakłamaniu,
- c) niechęci i odrzuceniu.

18. Kto pisał baśnie? Wybierz jedną poprawną odpowiedź. /1p/

- a) H.Ch. Andersen i bracia J. W. Grimm
- b) A. Mickiewicz i J. Grimm
- c) J. Słowacki i H.Ch. Andersen

19. Jaką mądrość życiową przekazały Ci baśnie? Podaj cztery przykłady. /4p./

.....
.....
.....
.....

Moi Drodzy!

Do oceny proszę przesłać tylko odpowiedzi z testu, podając po kolei numer zadania i podpunkt,

np. 1 a, 2 c, 3 b... itd.. Macie czas do poniedziałku. Mój adres e-mailowy znacie.

Pozdrawiam Was serdecznie

Krystyna Fajfer